

Kovářová, Pavla

Ukázky materiálů v navržené koncepci

In: Kovářová, Pavla. *Informační bezpečnost žáků základních škol : lekce v knihovnách*. Vydání první Brno: Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2019, pp. 240-255

ISBN 978-80-210-9270-9; ISBN 978-80-210-9271-6 (online : pdf)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/141128>

Access Date: 01. 12. 2024

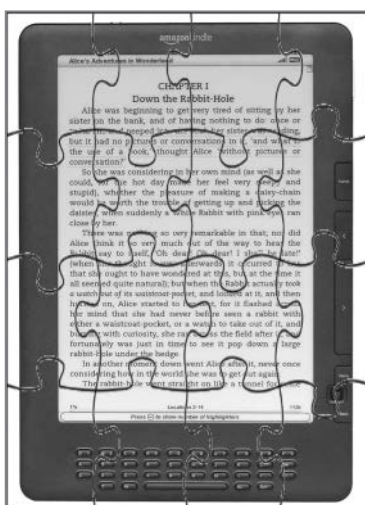
Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

PŘÍLOHA 2 UKÁZKY MATERIÁLŮ V NAVRŽENÉ KONCEPCI

Všechny materiály v aktuální podobě jsou dostupné ve sdílené složce na Google Drive <https://goo.gl/bHjGfU>. Přístup bude udělen na vyžádání. Uživatelé těchto materiálů, kteří si přístup vyžádali, mohou být osloveni pro zpětnou vazbu na řešenou koncepci i dříčí materiály.

Příloha 2.1 Typy zařízení



Obrázek 4 Puzzle a pracovní list Vlastnosti počítače

Příloha 2.2 Desatero bezpečného internetu



Obrázek 5 Herní plán Člověče, nezlob se

Základní otázky

1. Může ti poslat e-mail nebo SMS člověk, kterého neznáš?
2. Poznáš, kolik let je tvému internetovému kamarádovi, se kterým ses seznámil při hraní na internetu?
3. Poznáš, jestli ti tvůj internetový kamarád říká vždycky pravdu, nebo lže?
4. Je v pořádku, když svému internetovému kamarádovi řekneš adresu, kde bydlíš?
5. Je v pořádku, když svému internetovému kamarádovi řekneš adresu, kam chodíš do školy?
6. Když máš třeba ve hře nebo jinde na internetu svou fotku, co na ní může být, aby to bylo bezpečné?
7. Když chceš svému internetovému kamarádovi o sobě něco říct, co nesmíš říct, aby to bylo bezpečné?
8. Když by ti chtěl ublížit někdo, kdo má tvou fotku, co by s ní mohl udělat?
9. Komu můžeš říct své heslo k počítačové hře?
10. Když ti někdo pošle zprávu, kde ti nadává, měl bys mu na to odpovědět, že to není správné dělat?

11. Když ti někdo pošle zprávu, kde ti nadává, měl bys mu odpovědět a nadávat mu ještě víc?
12. Když ti někdo pošle zprávu, kde ti nadává, měl bys to říct mámě, tátovi, paní učitelce nebo jinému dospělému?
13. Když ti někdo pošle zprávu, kde ti nadává, může máma nebo táta něco v počítači nastavit, aby ti už žádná zpráva od toho člověka nepřišla?
14. Když ti někdo pošle hodně sprostou zprávu, video nebo obrázek, mohou to tvoji rodiče řešit s policií?
15. Když se chceš potkat s někým, koho znáš jen z internetu, je to bezpečné?
16. Když potkáš cizího člověka, který chce, abys s ním šel někam, protože nezná cestu, můžeš s ním jít?
17. Co bys měl udělat, když ti najednou při hraní on-line hry vyskočí sprostý obrázek?
18. Když náhodou při prohlížení videí na internetu narazíš na nějaké, co tě vyděsí, co bys měl udělat?
19. Vymenuj tři typy informací, které můžeš hledat na internetu.
20. Jaké informace bys neměl hledat na internetu, i když tam jsou, protože se pro tebe nehodí?
21. Když na internetu vidíš nějaké opravdu sprosté video nebo obrázek, mohou to tvoji rodiče řešit s policií?
22. Je bezpečné podívat se na přílohu e-mailu od někoho, koho neznáš?
23. Jak se chová počítač nakažený virem?
24. Když je počítač nakažený virem, může to tvůj táta nebo máma vyléčit?
25. Můžeš na internetu napsat něco, co není pravda?
26. Je všechno, co najdeš napsané na internetu, pravda?
27. Když najdeš na internetu nebo ti někdo pošle fotku, mohl ji před tím někdo změnit, takže neukazuje to, co se doopravdy stalo?
28. Když ti někdo, kdo je na tebe sprostý, pošle zprávu, měl bys mu odpovědět?
29. Když ti někdo, koho znáš jen proto, že hrajete stejnou počítačovou hru, pošle zprávu, měl bys mu odpovědět?
30. Když si máma nebo táta neví rady, jak ti na internetu pomoci, kdo může pomoci jim?

Doplňkové otázky

1. Když se s někým na internetu nechceš bavit, ale on ti pořád píše, co bys měl udělat?
2. Když ti někdo, koho neznáš, pošle zprávu, měl bys mu odpovědět?
3. Když najdeš na internetu nebo ti někdo pošle video, mohl ho před tím někdo změnit, takže neukazuje to, co se doopravdy stalo?
4. Když si nejsi jistý tím, co je na internetu napsané, jak zjistíš, jestli je to pravda?
5. Co to je e-mail?

6. Když je v e-mailu příloha, co v ní může být?
7. Když na internetu narazíš na video nebo obrázek, které tě vyděsí, může máma nebo táta něco v počítači nastavit, aby se ti to stejné už neukázalo?
8. Když na internetu narazíš na video nebo obrázek, které tě vyděsí, může máma nebo táta něco v počítači nastavit, aby se ti podobné video nebo obrázek už neukázaly?
9. Co bys měl udělat, když ti při prohlížení videí na internetu s kamarádem řekne ten kamarád, že se bojí? Třeba když se díváte na videa s vlaky a mezi nimi je strašná nehoda, kde je plno lidí mrtvých a od krve.
10. Když se opravdu chceš potkat s někým, koho znáš jen z internetu, a řekneš to jen svému kamarádovi, je to v pořádku?
11. Když se opravdu chceš potkat s někým, koho znáš jen z internetu, co bys měl dělat?
12. Když se ti na internetu někdo hodně snaží ublížit, třeba když ti slibuje, že ti ublíží, až tě potká, mohou to tvoji rodiče řešit s policií?
13. Kam si můžeš napsat své heslo k počítačové hře, e-mailu nebo k telefonu?
14. Co třeba ti může udělat někdo, kdo zná tvoje heslo k e-mailu nebo k telefonu?
15. Myslíš, že se na tebe může tvůj nejlepší kamarád někdy rozlobit tak, že by ti chtěl udělat něco nepěkného?
16. Komu můžeš říct své heslo k e-mailu nebo k telefonu?
17. Když chceš svému internetovému kamarádovi o sobě něco říct, co můžeš říct, aby to bylo bezpečné?
18. Je v pořádku, když svému internetovému kamarádovi pošleš svou fotku?
19. Je v pořádku, když svému internetovému kamarádovi řekneš svoje telefonní číslo?
20. Poznáš, jestli je tvůj internetový kamarád kluk nebo holka?



Obrázek 6 Komiks pro reflexi desatera bezpečného internetu

Příloha 2.3 Digitální stopy v síti



This comic strip was created at MakeBeliefsComix.com. Go there to make one yourself!

Obrázek 7 Komiks pro scénky

Jméno: _____				
Aby mi neublížil člověk, který se jen tváří jako můj kamarád na internetu:				
Co by o mně mělo zůstat na internetu?	Co by o mně na internetu nikdy nikdo neměl najít?			
 obrázek	 fotika	 video	 profil	 přátelé

Obrázek 8 Časová kapsle

Příloha 2.4 Kdo je za monitorem?



Obrázek 9 Připravené názvy komunikačních služeb

Moje číslo:			Moje písmeno:		
Moje jméno:			Moje jméno:		
Na druhé straně:			Na druhé straně:		
	Jméno	Body		Jméno	Body
A			1		
B			2		
C			3		
D			4		
E			5		
F			6		
G			7		
H			8		
I			9		
J			10		
K			11		
L			12		
Celkem odhaleno spolužáků			Celkem odhaleno spolužáků		
Minusové body za odhalení			Minusové body za odhalení		
Celkem			Celkem		

Obrázek 10 Tabulka zjištěných identit

Když se mě někdo, koho znám jen online, zeptá: ...

Co dělá tvůj tatínek?

Co máš na sobě?

Co rád (ráda) posloucháš za hudbu?

Dáš si mne do přátel na Facebooku?

Chodíš na nějaké kroužky?

Jak vypadáš?

Jaká je tvoje oblíbená barva?

Jaké je tvoje číslo na mobil?

Jakou máš e-mailovou adresu?

Jakou onlinovku teď hraješ?

Jsi doma sám (sama)?

Jsi kluk nebo holka?

Kam chodíš do školy?

Kam chodíš na kroužky?

Kde bydlíš?

Kde máš počítač?

Kolik máš sourozenců?

Máš doma nějaké zvíře?

Nechceš se potkat?

Pošleš mi svou fotku?



<http://un.123rf.com/400px/400/400/candyman/candyman0706/candyman070600089/1158082-do-not-speak.jpg>

... nepovím mu to.



http://static5.depositphotos.com/1002927/449/450/dep_4490852-Communication-Problem.jpg

... tak mu to řeknu.

Obrázek 11 Reakce na dotazy od internetového kamaráda

Příloha 2.5 Hodnocení informací

Kresli	Ukaž bez mluvení	Vysvětli bez hledaného slova
		
Mobilní telefon	Šíkana	Video

Obrázek 12 Zadání pro rychlé špióny

Závislost na informačních technologiích

Webová stránka Online adiktologická poradna (<http://poradna.adiktologie.cz/>)

Jaké tři závislosti na internetu jsou nejčastější?	
Jak může vypadat špatný vliv závislosti na internetu na váš život?	
Kdy jsou lidé nejvíc ohroženi závislostí na internetu?	
Když se chce někdo zbavit závislosti na internetu, musí ho přestat do konce života používat?	
Jak jste našli správné místo s odpověďmi?	
Kde jste našli, jak je stránka stará a kdo ji napsal?	
Rozumíte většině vět?	
Vypadá stránka profesionálně?	
Snaží se autor uvádět různé názory na téma?	
Je jasné, odkud autor vzal to, co je napsané?	

Obrázek 13 Otázky k analýze článku

Příloha 2.6 Mnoholicný lektvar

Moje číslo:
Moje jméno:

Na druhé straně:

	Uváděné jméno	Pravda ✓	Lež ✗	Body
A				
B				
C				
D				
E				
F				
G				
H				
I				
J				
K				
L				
M				
N				
O				
P				
Celkem odhaleno spolužáků				
Mínusové body za odhalení				
Celkem				

Moje písmeno:
Moje jméno:

Na druhé straně:

	Uváděné jméno	Pravda ✓	Lež ✗	Body
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
Celkem odhaleno spolužáků				
Mínusové body za odhalení				
Celkem				

Obrázek 14 Tabulka pravosti identit

Bezpečná hesla

Typy útoků na hesla

Typ útoku	Rychlost	Přibližná úspěšnost
Útok uhodnutím (přenesením)	Minuty	30%
Slovníkový útok	Hodiny	70%
Útok hrubou silou	Až tisíce let	100%

Délka prolomení hesla (testování 100 hesel za sekundu, s ohledem na pravděpodobnost zjištění v 1. polovině obvykle interval dělen dvěma)

Počet znaků	4	5	6	7	8
0-9	2 minuty	16 minut	3 hodiny	1 den	11 dní
0-9, a-z	5 hodin	7 dní	8 měsíců	25 let	900 let
0-9, a-z, A-Z	2 dny	3 měsíce	18 let	1 000 let	70 000 let
0-9, a-z, A-Z, @*!	6 dní	1 rok	120 let	10 000 let	800 000 let

Formát bezpečného hesla

- více než 8 znaků, ideálně 12
- velká i malá písmena, číslice a speciální znaky (např. *+)
- nerozeznatelné smysluplné slovo (ani s vloženým písmenem či zvláštním znakem)

- není posloupností (např. 123456 nebo „asdfgh“ - písmena vedle sebe na klávesnici)

Bezpečné používání hesla

- žádná shoda se zjistitelnou informací (např. datum narození, jméno domácího mazlíčka, ani shoda s přihlašovacím jménem)
- neopakují se v různých službách
- pravidelně měněno, na důležitých místech do 90 dní, na běžných do půl roku
- nikomu neprozrazovat (ani nejlepšímu kamarádovi, stejně jako nepůjčíte kartáček na zuby), nezapisovat

Automatizace správy hesel

- správce hesel: Sticky Password, Password Depot, Password Corral, KeyWallet, Aha Password, Správce hesel, lastpass, a další
- náročnost hesla podle významu služby
- stejný postup, jiné heslo, např. Toto je moje heslo, které mám na Facebooku v lednu. => „Tjmh,kmnFv1.“ (první písmeno z každého slova, ponechána čárka a tečka ve větě, leden jako první měsíc nahrazen číslicí 1)

Kontrola bezpečnosti hesla

- Test Your Password (<http://www.testyourpassword.com/>) - v angličtině, ale velmi jednoduché, heslo se zadá do levého sloupce a čím víc vyskočí pod tím, tím lepší
- Tester síly hesla Password meter (<http://www.paracom.cz/password.html>)
 - poví všechno, kde jsou silné a slabé stránky hesla
- Změření odolnosti hesla (<https://security.ics.muni.cz/kontrola-hesla>) - hodně informací i to, za jak dlouho by bylo heslo prolomeno

Pro mne bezpečné heslo

.....

Příloha 2.7 Autorský zákon na internetu

Zadání scénky pro evokaci

Paní učitelka zadala třídě referát na knihu Krakatit. Honza si řekl, že se mu to číst nechce, raději referát udělá z filmu podle knihy, i když už je z roku 1948, je to lepší, než něco číst. Starší bratr mu poradil, jak si film pustit na internetu. Honza se na něho podíval a sepsal referát. Říkal si, že když je film podle knížky, bude obsah úplně stejný. Aby byl jeho referát zajímavější, rozhodl se, že spolužákům pustí kousek, co se mu líbil. Protože ale je ve škole slabý internet, tak si film stáhl. Ukázku pak samozřejmě ve třídě pustil.

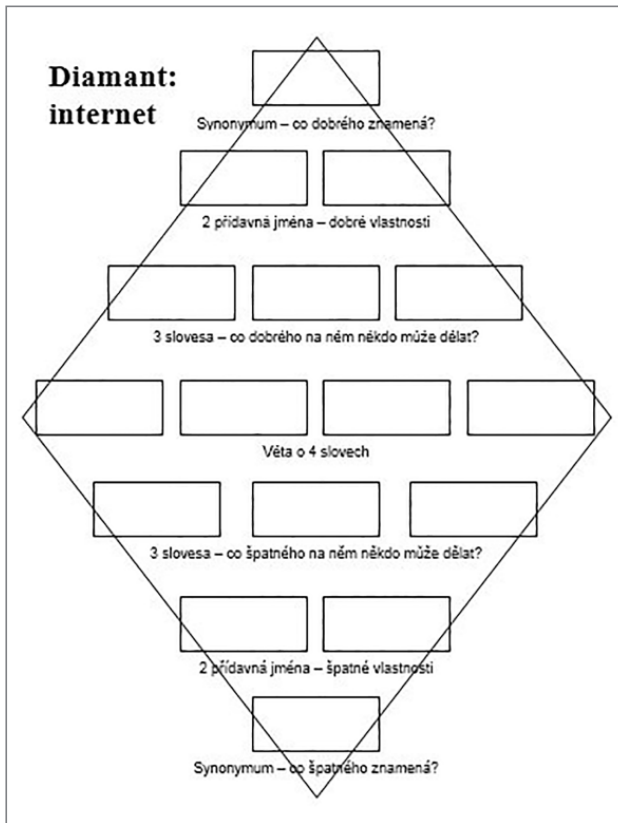
Pracovní list pro analýzu článků

Rozbor mediální zprávy

Kdy byl článek zveřejněný?	
Kdo měl být potrestaný?	
Za co měl být trest?	
Jaký byl trest?	
Jak se bránil ten, kdo porušil autorský zákon?	
Zaujalo vás něco?	

Obrázek 15 Analýza mediální zprávy

Příloha 2.8 Detektivky na Facebooku



Obrázek 16 Diamant

Příběhy útoku

MARTINA A

Martina se smutně rozhlédla po pokoji. Na stěnách viděla fotky, kde se smála se svou nejlepší kamarádkou, pár obrázků z posledního třídního výletu, kytku, co si naposled natrhala u přehrady, když s pár dalšími lidmi chtěli využít teplého letního večera. Pak dala do kufru posledních pár kousků oblečení a zaklapla ho. Ten zvuk jí ukázal, že stěhování už je tady a celý její život končí a bude muset začít jinde znovu. Jak ji asi vezmou v půlce školního roku?

MARTINA B

Martina změnila školu, ale tím její starost neskončila. Už je sice neviděla ve škole, ale něco je stále spojovalo. Když se přihlásila na Facebook, opět se na ni vyřítla

dávka sprostých slov spolu s odpornými obrázky, do kterých byla vložena její fotka. Mezi mnoha byla na její zdi básnička od „vzorné žačky“ z bývalé třídy: „Vypadá jako hnida/ ale je velká pinda/ anglicky umí jen i miss you, i love you/ Ale na to jí říkám jen Fuck you.“ Vyvrcholilo to na Nový rok, kdy dostala „přání“: „Přeju ti vše nejhorší do nového roku. Smrt, mor, syfilis, tuberu, láskou nezamaskuješ žádný hemeroidy, hnidy. A dostaneš přes hubu hned na Nový rok.“ Ta hrůza z ponížení před milióny lidí pro ni byla nesnesitelná. Martina se zhroutila. Odmítala jíst.

MARTINA C

Naštěstí opět zasáhla máma. Šla do Martininy bývalé školy a přesvědčovala učitelku, že je nutné něco udělat. Když se jí to stále nedařilo, obrátila se na policii, která případ začala řešit a došlápla si na ty, kdo Martině ubližovali. Skončilo to záznamem do prospěchu v chování a pokáráním. Snad to postačí, aby stejný zájem nevěnovali někomu dalšímu, když Martina už jejich cílem být nemohla.

MARTINA D

Pak přišel konec školního roku a Martina doufala, že dvouměsíční pauza situaci uklidní. Ale po začátku školního roku to vypadalo spíš na to, že ostatní chtěli dohnat, co zameškali. Smáli se jí, když byla před tabulí. Zesměšňovali ji. Útoky zesilovaly. Vyvrcholilo to tím, že natočili shora kabinku záchodu, když měla průjem. A video kolovalo třídou... všichni se svěřili smíchy, až na Martinu. Už nevěděla jak dál, tak se svěřila učitelce. Ta jí ale nevěřila a říkala, že to k jejich věku patří, že občas „rýpnou“. A že to je určitě jen jednorázový problém. Styděla se to říct doma, tak svůj problém jen naznačovala a doufala, že se objeví pomoc. Ta nepřicházela, proto jednou napsala na Facebook, že takový život nezvládne a musí ho skončit.

MARTINA E

S přicházejícím jarem už odpověď na otázku při stěhování znala, ale byla horší, než si kdy představovala i v nejhorších snech. Pošťuchování, kterým to začalo, ještě čekala. Navzájem se s ostatními tipovali, co jsou zač. Postupně to ale začalo přecházet v něco, co už nemohla označit jako pošťuchování, protože jí to bylo nepřijemné. Neustálé narážky na její původ na vesnici, nemoderní oblečení, nenamalovaný obličej nabývaly na agresivitě i sprostosti.

MARTINA F

Stěhování ale nezabilo její předchozí přátelství, takže za pár minut zvonil Martinině mamce telefon a nejlepší kamarádka její dcery jí řekla, co Martina chystá. Martina to myslela vážně, ale včasný příchod její maminky zajistil včasnou pomoc.

Kyberšikana

Skutečnost: NEJEZCHLEBOVÁ, Lenka. SMS pro hnidu a video ze záchoda. Tak vypadá kyberšikana. IDnes [online]. 5. března 2009 [cit. 2013-07-21]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/sms-pro-hnidu-a-video-ze-zachoda-tak-vypada-kybersikana-p11-/domaci.aspx?c=A090304_130312_domaci_nel

WYNTER, Nadia. Parents of Holly Grogan, 15, blame Facebook for teen's suicide. The New York times. Monday, September 21, 2009. ISSN 0362-4331. Dostupné z: http://articles.nydailynews.com/2009-09-21/news/17933131_1_facebook-social-networking-bully

KOPECKÝ, Kamil, René SZOTKOWSKI a Veronika KREJČÍ. Nebezpečí internetové komunikace III. 1. vyd. Olomouc: Pedagogická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci, 2012, 60 s. ISBN 978-80-244-3088-1. Dostupné z: http://e-bezpeci.cz/index.php/ke-stazeni/doc_download/39-nebezpei-internetove-komunikace-3-2011-2012

facebook

E-mail nebo telefon Heslo

Zůstat přihlášen(a) Zapomněl jste své heslo?

Ocházíte? Zůstaňte připojeni.
Navštivte web facebook.com ve svém mobilním telefonu.

Registrace
Facebook být, je a bude zdarma.

Datum narození:
Den: Měsíc: Rok: Proč musím uvést svoje datum narození?

Žena Muž

Kliknutím na tlačítko Registrace vyjadřujete svůj souhlas s dokumentem Podmínky použití a potvrzujete, že jste si přečetli dokument Zásady používání dat, včetně části Použití souborů cookie.

Čeština English (US) Español Português (Brasil) Français (France) Deutsch Italiano العربية 中文 (简体)

Mobile Najít přátele Štěstky Lidé Stránky Místa Aplikace Hry Hudba
O Facebooku Vytvořit reklamu Vytvořit stránku Vývojářů Karéra Soukromí Soubory cookie Podmínky použití Návod

Facebook © 2013 - Čeština

Příloha 2 Ukázky materiálů v navržené koncepci

Krok 1 Najděte své přátele

Krok 2 Informace na profilu

Krok 3 Profilový obrázek

Jsou již vaši přátelé na Facebooku?

Časť lidí vašich přátel na Facebooku už možná je. Malesídní e-mailového účtu představuje nezvyklý způsob, jak své přátele na Facebooku najít. Podívejte se, jak to funguje.

Seznam

Váš e-mail:

Heslo k e-mailu:

Najít přátele

Podívejte se, jak to funguje.

Skype Najít přátele

Emailseznam Najít přátele

Jiní e-mailové služby Najít přátele

Přeskočit tento krok

Facebook za vás uloží seznam kontaktů, abychom vám pomohli oslovit další lidi a spojit se s přáteli.

Další informace

Krok 1 Najděte své přátele

Krok 2 Informace na profilu

Krok 3 Profilový obrázek

Vyplnit profilové informace

Tyto informace vám pomohou najít vaše přátele na Facebooku.

Střední škola:

Vysoká škola/univerzita:

Zaměstnavatel:

Aktuální místo pobytu:

Rodné město:

Zpět Přeskočit Uložit a pokračovat

Informace o školách a zaměstnavatelích jsou momentálně veřejné, abychom vám pomohli spojit se se spolužáky a spolupracovníky. Viditelnost svých škol a zaměstnavatelů můžete upravit v části O mně na svém profilu Timeline.

Krok 1 Najděte své přátele

Krok 2 Informace na profilu

Krok 3 Profilový obrázek

Nastavit profilový obrázek

Nahrát fotku

Z počítače

NEBO

Vyfotit se

Pomocí webové kamery

Zpět Přeskočit Uložit a pokračovat

Profilové obrázky a úvodní fotky jsou veřejné. U ostatních fotek, které na Facebook nahráváte, si můžete okruh uživatelů vybrat.

- Obecné
- Zabezpečení
- Soukromí**
- Timeline a označování
- Blízkování
- Upozornění
- Mobile
- Sledující
- Aplikace
- Reklamy
- Platby
- Panel podpory

Nastavení a nástroje pro soukromí

Kdo uvidí můj obsah?	Kdo uvidí vaše budoucí příspěvky?	Veřejný	Upravit
	Zobrazíte si všechny příspěvky a obsah, ve kterém jste označeni.		Použít záměry a aktivity
	Chcete smazat okruh uživatelů u příspěvků, které jste sdíleli s přáteli přátel nebo veřejně?		Smazat minulá příspěvky
Kdo mě může kontaktovat?	Kdo vám může poslat žádost o přátelství?	Všichni	Upravit
	Či zprávy se mají filtrovat do mých příchodných zpráv?	Základní filtrování	Upravit
Kdo mě může vyhledat?	Kdo vás může vyhledat pomocí e-mailové adresy, kterou jste zadali?	Veřejný	Upravit
	Kdo vás může vyhledat pomocí telefonního čísla, které jste zadali?	Veřejný	Upravit
	Chcete, aby ostatní vyhledávače uváděli odkaz na váš profil Timeline?	Zapnuto	Upravit

Umožnit ostatním vyhledávačům propojení s vaším profilem Timeline

Nastavení profilu Timeline a označování

Kdo může přidávat obsah na můj profil Timeline?	Kdo může zveřejňovat příspěvky na vašem profilu Timeline?	Přátelé	Upravit
	Chcete kontrolovat příspěvky, v nichž vás přátelé označí, než se objeví na vašem profilu Timeline?	Vypnuto	Povoleno Zakázáno
Kdo uvidí obsah na mém profilu Timeline?	Zkontrolujte si, co ostatní lidé vidí na vašem profilu Timeline.	Přátelé přátel	Upravit
	Kdo může vidět příspěvky, ve kterých jste byli ve svém profilu Timeline označeni?	Přátelé přátel	Upravit
	Kdo může vidět příspěvky, které na váš profil Timeline přidá ostatní uživatelé?	Přátelé přátel	Upravit
Jak můžu spravovat označení, která lidé přidávají a návrhy na označení?	Chcete kontrolovat označení, která lidé přidávají k vašim příspěvkům, pokud tam ještě není?	Vypnuto	Povoleno Zakázáno
	Když jste označeni v příspěvku, koho chcete přidat do okruhu uživatelů, pokud tam ještě není?	Přátelé	Upravit
	Kdo může vidět návrhy na označení při nahrávání fotek, na nichž je osoba, která vypadá jako vy? (Tato možnost pro vás nemusí být dostupná.)	Nedostupné	

Obrázek 17 Registrace na Facebook

Příloha 2.9 Život mediální zprávy

Najděte ve svém článku:

Název webu:

Jaké sledoval autor cíle, když psal článek? Chtěl informovat, přesvědčit, pobavit, ovlivnit? O čem?	
Na jaké zdroje informací se autor zprávy odkazuje? Jsou jednostranné, nebo nabízí různé pohledy na téma?	
Co v textu může být manipulace? Jaké z toho mohou čtenáři vzniknout problémy, když celé zprávě uvěří?	
Vyberte si v článku jednu dílčí informaci. Co k ní autor poskytuje, aby doložil, že byste ji měli věřit?	

Obrázek 18 Pracovní list pro analýzu článků

SMELL test

John McManus

Source	Kdo poskytl informace? Kdo je autorem? Odkud sám vzal informace?	
Motivation	Proč mi to říkají? Je patrný nějaký soukromý zájem? Snaží se mne přesvědčit, nebo informovat?	
Evidence	Jaké důkazy jsou dodány pro zobecnění? Jak ví to, co tvrdí? Umožňují mi ověřit si tvrzení?	
Logic	Odpovídá to tomu, co už o tématu vím? Vedou fakta logicky k uvedeným závěrům?	
Left out	Co chybí, co by mohlo změnit interpretaci informací? Nejsou zamlčeny pohledy některých zúčastněných stran?	

Obrázek 19 SMELL test